

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Regiemanagers

Onderwerp:

Auditplan 2022

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 18-01-2022
Notanummer	: 2021-455
Datum	: 18-01-2022
Programma	: 12-Algemene dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	: Wethouder Grijzen,
Bijlage(n)	: Auditplan 2022 - 20211215.pdf

Parafering

22-12-2021: Wethouder
22-12-2021: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Agendering

* 12-01-2022: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

19-01-2022

B & W d.d.: 18-01-2022

Besluit

1. In te stemmen met Verkeersveiligheid als onderwerp voor het uit te voeren 213a onderzoek 2022;
2. Het auditplan 2022 vast te stellen en in uitvoering te nemen;
3. De raadsmededeling vast te stellen;
4. Het auditplan 2022 en de raadsmededeling aan te bieden aan de auditcommissie;
5. Het auditplan 2022 en de raadsmededeling na behandeling in de auditcommissie aan te bieden aan de raad.

De nota en het besluit openbaar te maken.

Inleiding

Jaarlijks wordt een auditplan opgesteld. Dit plan wordt door de directie en het college vastgesteld en ter kennisname aangeboden aan de auditcommissie. In dit plan worden processen en producten benoemd die aan een nader onderzoek of controle worden onderworpen. Het is van belang dat de raad kan zien en controleren dat de doelstellingen zijn gerealiseerd. Daarnaast wil de raad weten en bevestigd zien dat de organisatie 'in control' is. Dit ook in het licht van de externe verantwoording.

Het auditplan dekt onder andere de rechtmatigheids- en de getrouwheidsaspecten af van de processen en heeft als doel om onvolkomenheden in de uitvoering tijdig op te sporen en te corrigeren. De informatie uit interne controles plus de inbedding van interne controlemaatregelen in de organisatie helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering in alle opzichten te verbeteren. Daarnaast wordt aangegeven welke (specifieke) onderzoeken en verbijzonderde controles (VIC's) worden uitgevoerd.

Het auditplan kent 3 categorieën onderzoeken, audit en controles:

- * Onderzoeken, inclusief 213a onderzoek
- * Fiscale audit
- * Verbijzonderde controles

213a onderzoek 2022 - Verkeersveiligheid

Voorstelt wordt om voor 2022 verkeersveiligheid als onderwerp voor het 213a onderzoek te nemen. Verkeersveiligheid is een belangrijk thema voor de gemeente en haar inwoners. Verkeersprojecten veroorzaken vaak hinder voor verkeer en omwonenden, duren lang en kosten veel geld. Daarbij moet er vaak een afweging worden gemaakt tussen de belangen van weggebruikers, bewoners en bedrijven. Het algemene doel van het onderzoek is om inzichtelijk te maken hoe verkeersveiligheid beleidsmatig is opgezet, op welke wijze dit beleid wordt vertaald naar infrastructurele projecten of onderhoud en de wijze waarop de risico's in kaart worden gebracht. Na concretisering van de onderzoeksopdracht en het opstellen van een plan van aanpak verwachten wij in het tweede kwartaal 2022 te kunnen starten met de daadwerkelijke uitvoering van het onderzoek. Volledigheidshalve is de lijst met mogelijke onderwerpen ter informatie voor het college bijgevoegd.

Dynamiseren van de audits

Het auditplan 2022 gaat, net als het Auditplan 2021, uit van het dynamiseren van de audits door niet op voorhand uitputtelijk te zijn en het plan, indien nodig, halverwege het jaar te actualiseren. Hierdoor kunnen wij meer flexibel met de beperkte auditcapaciteit omgaan en werken wij toe naar een 'rollende' planning, die niet meer aan jaargrenzen is gekoppeld maar telkens met een bepaalde periode schuift.

VIC-werkpakket

Het VIC werkpakket, dat in 2019 aan Deloitte was overgedragen, wordt in 2022 door de nieuwe accountant Baker Tilly uitgevoerd. Met de komst van de rechtmatigheidsverklaring in 2022 zijn enkele wijzigingen in de werkwijze doorgevoerd om een en ander passend voor de rechtmatigheidsverklaring te maken, zonder het karakter van de uitbesteding aan te tasten.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het beoogde resultaat van de controles en onderzoeken is het realiseren van inzicht op de risico's, de interne beheersing, de doelmatigheid, de doeltreffendheid, de rechtmatigheid en de getrouwheid. Het nemen van maatregelen naar aanleiding van bevindingen leidt tot een verbeterde, effectievere en efficiëntere bedrijfsvoering. Daarnaast geven deze resultaten input voor de controlerend accountant.

Kader

- * Artikel 212 en 213a Gemeentewet
- * Financiële verordening
- * Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid
- * Controle verordening
- * Intern auditcharter

Betrokken partijen en participatie

Zie argumenten voor. Tevens dient vermeld te worden dat het bepalen van de uit te voeren standaard controles in overleg met de huisaccountant tot stand komt.

Argumenten voor en tegen

Een belangrijk argument voor het uitvoeren van doelmatig- en doeltreffendheidsonderzoeken is het feit dat het een wettelijke verplichting betreft. Daarnaast geldt dat de controles en onderzoeken leiden tot belangrijke inzichten (onder andere op het gebied van interne beheersing) en leermomenten voor de gemeentelijke organisatie. Bovendien is het uitvoeren van fiscale audits een belangrijk onderdeel in relatie tot het convenant Horizontaal Toezicht.

Een argument tegen het uitvoeren van controles en onderzoeken is de capaciteitsinzet en daarmee de middelen die hiermee gemoeid zijn.

Financiële consequenties en dekking

Het uitvoeren van het auditplan 2022 alsmede de regie t.a.v. deze uitvoering, betekent organisatorisch dat de daarvoor aangewezen functionarissen voldoende tijd moeten kunnen inplannen om deze werkzaamheden op een goed kwalitatief niveau uit te kunnen voeren. Dus de uitvoerbaarheid van dit auditplan moet zijn gewaarborgd.

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

Het auditplan 2022 en de raadsmededeling worden ter bespreking aangeboden aan de auditcommissie.

Het auditplan 2022 en de raadsmededeling worden na behandeling in de auditcommissie (9 februari 2022) aan de raad aangeboden.

Het management wordt in kennis gesteld van de uit te voeren controles en onderzoeken. De wijze van uitvoering wordt uitgevoerd volgens het intern auditcharter. Periodiek worden voortgangsrapportages aangeboden aan directie en accountant. Voor het college wordt de voortgang periodiek in een samenvattende rapportage vevat, die tevens ter kennisname door het college aan de raad wordt verstrekt.

De opdrachtformulering voor het 213a-onderzoek 2022.

RAADSMEEDELING

Onderwerp Auditplan 2022
Mededelingnummer 2021-455
Team DEV-RM

Portefeuillehouder Wethouder Grijzen,
Datum B en W besluit 18-01-2022

Inleiding: waarom deze mededeling

Jaarlijks wordt een auditplan opgesteld. Dit plan wordt door de directie en het college vastgesteld en ter kennisname aangeboden aan de auditcommissie. In dit plan worden processen en producten benoemd die aan een nader onderzoek of controle worden onderworpen.

Kader

- * Artikel 212 en 213a Gemeentewet
- * Financiële verordening
- * Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid
- * Controle verordening
- * Intern auditcharter

Kern van de boodschap

Het auditplan dekt onder andere de rechtmatigheids- en de getrouwheidsaspecten af van de processen en heeft als doel om onvolkomenheden in de uitvoering tijdig op te sporen en te corrigeren. De informatie uit interne controles plus de inbedding van interne controlemaatregelen in de organisatie helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering in alle opzichten te verbeteren.

In het auditplan wordt aangegeven welke (specifieke) onderzoeken inclusief 213a onderzoek, fiscale audit en verbijzonderde controles (VIC's) worden uitgevoerd. Het onderwerp voor het 213a onderzoek richt zich op de Verkeersveiligheid. Na concretisering van de onderzoeksopdracht en het opstellen van een plan van aanpak verwachten wij in het tweede kwartaal 2022 te kunnen starten met de daadwerkelijke uitvoering van het onderzoek.

Door middel van de voortgangsrapportage audit en onderzoek wordt u periodiek op de hoogte gesteld van de voortgang en uitkomsten.

Nadere toelichting

Zie kern van de boodschap.

Auditplan 2022

M. Hobbij
Concerncontroller
15 december 2021

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Algemeen	3
1.2	Kaders	3
1.3	Rechtmatigheidsverklaring.....	4
1.4	Accountantscontrole en uitvoering VIC's	4
2	Onderzoeken	5
2.1	213a onderzoek - Verkeersveiligheid.....	5
2.2	Onderzoek doorlooptijden	5
2.3	Follow-up Kwetsbare functies	5
2.4	Follow-up Frauderisico-analyse	6
2.5	Follow-up betalingsproces BAD	6
2.6	Follow-up Handhaving en Toezicht.....	7
2.7	Follow-up Initiatiefase grote projecten	7
2.8	Follow-up IT-audit	7
3	Fiscale audits	8
3.1	Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht.....	8
3.2	Omzetbelasting (Btw) en Btw-compensatiefonds (Bcf)	9
3.3	Loonheffingen	10
3.4	Vennootschapsbelasting	11
4	Standaard verbijzonderde controles	12
	Bijlage 1 - Planning 2022	13
	Bijlage 2 - Overzicht jaarlijkse audits buiten Auditplan	16

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Het auditplan dekt de rechtmatigheids- en de getrouwheidsaspecten af van de processen en heeft als doel om onvolkomenheden in de uitvoering tijdig op te sporen en te corrigeren. In dit plan worden processen en producten benoemd die aan een nader onderzoek of controle worden onderworpen. De informatie uit interne controles plus de inbedding van interne controlemaatregelen in de organisatie helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering in alle opzichten te verbeteren. Daarnaast wordt aangegeven welke (specifieke) onderzoeken en standaard verbijzonderde interne controles (VIC's) worden uitgevoerd.

Het auditplan wordt elk jaar geactualiseerd onder ander op basis van (financiële) relevantie vanuit proces- en risicoanalyse, op basis van invoering nieuwe wet- en regelgeving en op basis van verbeteracties uit voorgaande controles. Daarnaast is er sprake van steeds meer auditverplichtingen op verschillende terreinen binnen de gemeente, zoals bijvoorbeeld op het gebied van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en binnen het sociaal domein (prestatieverklaringen).

De resultaten uit interne / externe controles en onderzoeken geven informatie over in hoeverre de Deventer organisatie haar bedrijfsvoering beheerst, ofwel 'in control' is. Daarnaast geven deze resultaten aanvullende input voor de controlerend accountant. Het auditplan wordt door de directie en het college vastgesteld en ter kennisname aangeboden aan de auditcommissie.

Na afronding van een audit of onderzoek wordt met de opdrachtgever de uitkomsten en eventuele aanbevelingen besproken waarna een rapportage wordt opgesteld die aan de opdrachtgever wordt verstrekt. Driemaal per kalenderjaar (juni, oktober en februari) wordt er aan de directie en de accountant over de voortgang van de uitgevoerde, onderhanden en nog uit te voeren onderzoeken en audits gerapporteerd. Van de uitgevoerde onderzoeken en audits worden de belangrijkste bevindingen, aanbevelingen en verbeteracties in deze voortgangsrapportages vermeld. Een samenvatting van de rapportages wordt aan het college en de auditcommissie verstrekt.

Centraal in het Auditplan 2022 staat het onderzoeken van de opzet, bestaan en werking van aanbevelingen van onderzoeken die zijn uitgevoerd in de periode 2017-2021. Hiermee beogen wij het ook daadwerkelijk borgen van geconstateerde tekortkomingen en het vaststellen van de effectiviteit van de getroffen maatregelen.

Het Auditplan 2022 heeft een dynamisch karakter. Er zal ingespeeld moeten worden op de risico's en ontwikkelingen binnen de organisatie en op wet- en regelgeving. Op basis van actieve horizontale en verticale signalering en adviezen kunnen er gedurende het jaar nieuwe opgaven voor het uitvoeren van onderzoeken / audits volgen. Indien nodig wordt het auditplan medio 2022 geactualiseerd.

1.2 Kaders

Het auditplan heeft als bron het 'Uitvoeringsplan rechtmatigheid / In Control Statement 2019-2022 gemeente Deventer' en het 'Fiscaal meerjaren auditplan 2022-2023'. Het fiscaal auditplan is een belangrijke pijler onder het convenant Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht (DHT) met de Belastingdienst naast de borging van fiscaal advies & control(e) aan de voorkant door een fiscaal expert. Bij dit convenant vertrouwt de Belastingdienst op de (interne) fiscale beheersingsystemen van de gemeente (het Tax Control Framework).

Het wettelijk kader wordt gevormd door:

- Wet dualisering gemeentebestuur
- Financiële verordening conform artikel 212 Gemeentewet
- Controleverordening conform artikel 213 Gemeentewet

- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid conform artikel 213a Gemeentewet
- Het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO)
- Het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV)
- Relevante wet- en regelgeving in het kader van Single Information Single Audit (SISA)
- Kadernota rechtmatigheid
- Het verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Het kader wordt tevens gevormd door het Organisatiebesluit en de interne kaders die zijn afgeleid van hogere wet- en regelgeving. Ook deze kaders dienen te worden ten behoeve van de beheersing van de bedrijfsvoering. Voorbeelden hiervan zijn de inkoop- en aanbestedingsbeleidsregels en het normenkader rechtmatigheid.

1.3 Rechtmatigheidsverklaring

In 2022 wordt de 'Rechtmatigheidsverklaring' ingevoerd. Hierdoor gaat het college met ingang van boekjaar 2022 zelf een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening opnemen. Hiermee legt de gemeente zelfstandig verantwoording af over de naleving van geldende wet- en regelgeving bij de totstandkoming van de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening. De externe accountant geeft daarmee nog enkel een controleverklaring af met een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het college. De accountant moet aangeven of de rechtmatigheidsverklaring van het college getrouw is. In die zin blijft de accountant over de schouder van het college meekijken. Een expliciete rechtmatigheidsverantwoording onderstreept de politieke 'aanspreekbaarheid' van het college. De voorbereidingen hiervoor zijn inmiddels in DOWR-verband getroffen.

1.4 Accountantscontrole en uitvoering VIC's

De accountant moet gebruik kunnen maken en zoveel moeten kunnen steunen op een goede opzet van onze administratieve organisatie / interne beheersing en uitgevoerde lijncontroles, standaard controles, audits en onderzoeken. Een adequate interne beheersing moet waarborgen dat processen doelmatig, doeltreffend, getrouw en rechtmatig verlopen.

De gemeente kent een aantal primaire processen met een forse materiele omvang waarbij het van belang is dat deze periodiek worden getoetst 'buiten het proces'. Dit zijn de zogenoemde verbijzonderde interne controles. Deze standaard verbijzonderde controles worden met ingang van 2022 door de nieuwe accountant, Baker Tilly, uitgevoerd (Baker Tilly Business Advisory). Uiteraard bepaalt de gemeente (in afstemming met de accountant) zelf welke controles worden uitgevoerd, de reikwijdte, diepgang en informatiebehoefte hiervan en voert hier regie op. Met Baker Tilly Business Advisory zetten wij de ingezette lijn van dynamiseren door, stimuleren wij de inzet data-analyses en het gebruik maken van key controls¹. Nieuw onderdeel is dat de resultaten van de VIC's door de accountant in een COS3000D verklaring wordt gepresenteerd, hetgeen gezien kan worden als een extra kwaliteitszegel op de resultaten en staande proces.

---

¹ Een key control is een specifiek toegesneden interne beheersmaatregel, gekoppeld aan een belangrijk risico, waarmee een afwijking van materieel belang kan worden voorkomen of ontdekt en tijdig kan worden gecorrigeerd.

2 Onderzoeken

De directie stelt aan het college voor de onderstaande onderzoeken uit te voeren in 2022.

2.1 213a onderzoek - Verkeersveiligheid

Het college van burgemeester en wethouders onderzoekt jaarlijks de doelmatigheid en/of de doeltreffendheid van organisatieonderdelen van de gemeente en de uitvoering van taken en/of dienstverlening door de gemeente. Het college voert hiervoor minimaal één onderzoek per jaar uit. Daarnaast heeft het college de mogelijkheid om op basis van eigen initiatief onderzoeken uit te voeren indien daar aanleiding toe is. Het college informeert de gemeenteraad over de uit te voeren onderzoeken.

Bij de keus van uit te voeren onderzoeksobjecten worden in het algemeen onderstaande criteria gehanteerd:

- Groot (financieel) risico (focus aanbrengen)
- Vermoedens om grote doelmatigheidswinst te halen
- Onbalans tussen (hoge) ambities in relatie tot (beperkte) middelen en verwachte resultaten
- Onontgonnen gebieden (nieuwe inzichten)
- Trends en ontwikkelingen (nieuwe c.q. gewijzigde wet- en regelgeving)
- Doen we de goede dingen (doeltreffendheid)
- Bereiken van leereffecten (casuïstiek)

Het college heeft bepaald dat het onderwerp voor het 213a onderzoek in 2022 Verkeersveiligheid is. Verkeersveiligheid is een belangrijk thema voor de gemeente en haar inwoners. Verkeersprojecten veroorzaken vaak hinder voor verkeer en omwonenden, duren lang en kosten veel geld. Daarbij moet er vaak een afweging worden gemaakt tussen de belangen van weggebruikers, bewoners en bedrijven.

Het algemene doel van het onderzoek is om inzichtelijk te maken hoe verkeersveiligheid beleidsmatig is opgezet, op welke wijze dit beleid wordt vertaald naar infrastructurele projecten of onderhoud en de wijze waarop de risico's in kaart worden gebracht.

Op voordracht van algemeen directeur/secretaris Marcel Kossen en met instemming van ambtelijk opdrachtgever directeur Wim de Jong en bestuurlijk opdrachtgever wethouder Frits Rorink wordt het onderzoek gefaseerd uitgevoerd.

2.2 Onderzoek doorlooptijden

De overheid wil een betrouwbare partner zijn van burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. In de Wet dwangsom en beroep staat dat de overheid dat onder andere moet doen door tijdig te beslissen op een aanvraag. 'Tijdig' betekent binnen de geldende termijn; een wettelijke of redelijke termijn. De Wet dwangsom en beroep dient een doeltreffend rechtsmiddel te verschaffen tegen niet tijdig beslissen door bestuursorganen.

Wij gaan een onderzoek uitvoeren naar de doorlooptijden van producten en diensten van de gemeente Deventer in het kader van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen. Het doel hierbij is om inzicht te krijgen in de doorlooptijden en of er overschrijdingen plaatsvinden van de beslistermijnen en zo ja, welke oorzaken daarvoor in het proces zijn aan te wijzen.

Onder doorlooptijd verstaan we de tijd (aantal kalenderdagen) die voor de burger of een rechtspersoon verstrijkt vanaf de intake van de aanvraag tot het moment waarop de burger of rechtspersoon over het gewenste product of de gewenste dienst kan beschikken, dan wel een afwijzing van de aanvraag krijgt.

2.3 Follow-up Kwetsbare functies

In iedere organisatie doen zich integriteitsrisico's voor die soms leiden tot integriteitsinbreuken. Deze zijn gedeeltelijk te voorkomen door de weerbaarheid van de organisatie te verhogen.

Om de aandacht voor integriteit en de weerbaarheid van de openbare sector te bevorderen is hierover in de Ambtenarenwet (2006) wetgeving vastgelegd vanuit het perspectief van goed ambtenaarschap en goed

werkgeverschap. Daartoe hoort het zo goed mogelijk in kaart brengen van kwetsbare processen en het mogelijk wegnemen met beheersmaatregelen van integriteitsrisico's en verleidingen om de medewerker te beschermen tegen misstappen.

Conform de 'Basisnormen integriteit van openbaar bestuur en politie', dient iedere overheidsorganisatie beschikken over een actuele inventarisatie (lijst) van kwetsbare functies.

In 2021 is het traject 'kwetsbare functies' afgerond. Dit vindt zijn oorsprong in een in 2019 uitgevoerd onderzoek naar de kwetsbare functies gezien vanuit de perspectieven integriteit en continuïteit. Op basis hiervan is een uitvoeringsplan opgesteld dat voorziet in het mitigeren van de kwetsbaarheid. Bij de uitvoering van het plan heeft een begeleidingsgroep het teammanagement ondersteund en geadviseerd.

In de eindrapportage van december 2021 zijn de kwetsbaarheden in een heatmap zichtbaar en zijn mitigerende maatregelen door het teammanagement benoemd en dit in hun verbeter- of ontwikkelplannen voor 2022 geborgd. In 2022 onderzoeken wij de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen.

2.4 Follow-up Frauderisico-analyse

Van een overheidsorganisatie wordt verwacht dat zij volkomen integer en onkreukbaar is en dat men 'in control' is, ofwel de interne risicobeheer- en control maatregelen moeten adequaat en effectief zijn ingebed. Hiervoor is het noodzakelijk een goed en gedetailleerd zicht te hebben op alle risico's die samenhangen met onze activiteiten en processen. Bijzondere aandacht verdienen de risico's uit hoofde van fraude, misbruik & oneigenlijk gebruik, corruptie en niet-integer gedrag.

Vanuit die noodzaak wordt periodiek een frauderisico-analyse uitgevoerd waarbij opzet, bestaan en de werking van de administratieve organisatie / de interne beheersing wordt onderzocht en getoetst (zowel de hard- als softcontrols) Hiervoor wordt een frauderisico-inventarisatielijst gehanteerd, gericht op het frauderisico en het risico op misbruik & oneigenlijk gebruik en corruptie binnen onze processen.

In de 2020 heeft een uitgebreide frauderisico-analyse plaatsgevonden. Dit was geïntegreerd in het traject 'kwetsbare functies' aangezien beide onderwerpen zeer nauw verbonden zijn.

Ook dit onderdeel is eind 2021 afgerond en beschikt de gemeente nu over een complete en actuele analyse, inclusief het onderdeel misbruik & oneigenlijk gebruik en corruptie.

In de eindrapportage van december 2021 zijn de kwetsbaarheden in een heatmap zichtbaar en zijn mitigerende maatregelen door het teammanagement benoemd en dit in hun verbeter- of ontwikkelplannen voor 2022 geborgd. In 2022 onderzoeken wij de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen.

Ook de accountant vindt het monitoren van de ontwikkeling van de geïdentificeerde frauderisico's en het jaarlijks uitvoeren van een frauderisico-analyse randvoorwaardelijk. Daarnaast geldt dat de accountants vanaf controlejaar 2022 verplicht zijn in hun controleverklaring te rapporteren over hun werkzaamheden op het gebied van fraude en continuïteit.

2.5 Follow-up betalingsproces BAD

In 2019 en 2020 zijn er onderzoeken uitgevoerd naar het betalings- en beheersingsproces binnen het BAD. In deze onderzoeken zijn aanbevelingen gedaan. Het merendeel van deze aanbevelingen is omgezet in acties of heeft geleid tot aanpassingen van het proces betaalverkeer. Sommige aanbevelingen zijn niet opgevolgd, bijvoorbeeld omdat daarvoor geen financiële middelen waren, of omdat op inhoudelijke of praktische gronden bewust andere keuzes zijn gemaakt. In overleg met de concerncontroller is medio 2020 gestart met een project om dat te realiseren c.q. verbeteringen te implementeren.

In 2021 zijn vanuit het oogpunt van risicobeheersing alle aanbevelingen nog eens tegen het licht gehouden om te beoordelen of ze zijn opgevolgd, en te bekijken welke van de nog niet opgevolgde aanbevelingen en acties we nu nog kunnen inzetten om de financiële administratie van het BAD verder te optimaliseren.

Dit traject is eind 2021 afgerond en in 2022 onderzoeken wij de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen, inclusief specifieke BAD-onderdelen uit de IT-audit.

2.6 Follow-up Handhaving en Toezicht

In 2019 is het 213a onderzoek naar aansturing van toezicht en handhaving vanuit de programma's uitgevoerd. Het doel van het onderzoek was om inzichtelijk te krijgen op welke wijze de aansturing van toezicht en handhaving vanuit de diverse programma's plaatsvindt en hoe de inregeling / prioritering hiervan eventueel verbeterd kan worden dan wel anders zou kunnen ter bevordering van de doelmatigheid en doeltreffendheid.

De constatering in het onderzoek hebben betrekking op de actualiteit van de risicoanalyse, de kwaliteit van het Uitvoeringsprogramma VTH, de beschikbare capaciteit voor planvorming en regionale aansluiting, de aansluiting op de P&C-cyclus, de aansturing en kadering vanuit de programma's, maar ook het toezien op de naleving van leeftijdsgrenzen en vergunningsvoorwaarden voor de verkoop van alcohol in horecagelegenheden zoals weergegeven in de Drank- en Horecawet. In 2022 onderzoeken wij de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen.

2.7 Follow-up Initiatiefase grote projecten

In 2017 is het 213a onderzoek uitgevoerd naar de initiatiefase van grote projecten. Het doel van het onderzoek was om inzichtelijk te krijgen welke elementen meegenomen worden in de initiatieffase (0 fase) van grote projecten en welke elementen eventueel toegevoegd / verbeterd kunnen worden dan wel anders zouden kunnen ter bevordering van de doelmatigheid en doeltreffendheid. De constatering in het onderzoek hebben betrekking op welke elementen in de initiatiefase zijn meegenomen en aspecten die zeer effectief zijn en dus altijd in de initiatieffase een rol spelen en ingezet moeten worden. In 2022 onderzoeken wij de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen.

Deze follow-up sluit ook aan bij het in 2021 uitgevoerde onderzoek naar de opzet en werking van de leidraad Grote Projecten.

2.8 Follow-up IT-audit

In januari 2022 zal Deloitte de Boardletter uitbrengen naar aanleiding van de interim controle 2021. Het boekjaar 2021 is het laatste jaar van de huidige accountant Deloitte. Daarnaast wordt door de accountant gerapporteerd over de algemene IT-beheersmaatregelen (General IT Controls) voor de deelgebieden informatiebeveiliging en wijzigingsbeheer voor de financiële administratie (SAP), de uitkeringsadministratie (GWS4ALL) en team Budget Advies Dienst (Allegro). Als onderdeel van de IT-audit zal ook in beeld zijn gebracht hoe de gemeente Deventer cyberrisico's beheerst op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Daar IT een belangrijk aandachtsveld is, en een goede inregeling van de control van belang is voor de doorontwikkeling van de control (en de accountantscontrole) en de betrouwbaarheid van onze systemen en processen gaan wij de follow-up van de aanbevelingen in de tweede helft van 2022 auditen als onderdeel van de IT-audit van Baker Tilly. De IT-audit is als standaard dienstverlening opgenomen in het nieuwe contract accountantsdiensten.

3 Fiscale audits

Het Fiscaal Meerjaren Auditplan (FMA) maakt onderdeel uit van het gemeente brede auditplan. Dit auditplan geeft een overzicht van de uit te voeren audits op het gebied van de volgende rijksbelastingen:

- Wet op de omzetbelasting 1968;
- Wet op het BTW-compensatiefonds;
- Wet op de vennootschapsbelasting 1969;
- Wet op de loonbelasting 1964.

Het fiscaal auditplan is een dynamisch document en wordt jaarlijks geactualiseerd. Enerzijds is dit nodig omdat de wetgeving voortdurend in beweging is. Anderzijds omdat de soort, de aard en de frequentie van de audits kunnen wijzigen door bijvoorbeeld wettelijke, maatschappelijke of organisatorische ontwikkelingen. De audits worden uitgevoerd in het kader van het convenant Horizontaal Toezicht (HT) dat met de belastingdienst in 2013 is afgesloten. In een HT relatie wordt open, transparant en op basis van wederzijds vertrouwen met de belastingdienst gecommuniceerd. Daarnaast leunt de belastingdienst sterk op de interne beheersing en controle van de gemeente en voert zij alleen incidenteel controles uit als daar aanleiding voor is. Op grond hiervan wordt de opzet en de uitvoering van het self-assessment en testing en monitoring geëvalueerd met de Belastingdienst.

3.1 Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht

In de periode 2020-2023 heeft de Belastingdienst een aantal veranderingen in het Horizontaal Toezicht (HT) doorgevoerd. Eén van die veranderingen is dat alle convenanten per 31 december 2022 worden beëindigd. Vervolgens is de mogelijkheid geboden om het individueel handhavingsconvenant te verlengen met 3 jaar. De directie van de gemeente Deventer heeft besloten het convenant te verlengen.

Voorwaarden verlenging Horizontaal Toezicht

Om voor verlenging in aanmerking te komen heeft de Belastingdienst voorwaarden gesteld. Van de gemeente Deventer wordt verwacht dat zij:

1. de bereidheid heeft om transparant te zijn richting de Belastingdienst;
2. de bereidheid heeft tot het onderhouden van een zakelijke werkrelatie die HT mogelijk maakt;
3. een gedocumenteerde fiscale strategie kan overleggen;
4. een fiscale risicoanalyse kan overleggen, met in ieder geval een analyse van de key risks;
5. een adequaat (jaarlijks) werkende monitoring heeft ten aanzien van de key risks (oftewel geen materiële onjuistheden in de aangifte heeft);
6. de kwaliteit van de gegevens die nodig zijn voor de belastingheffing bij derden borgt.

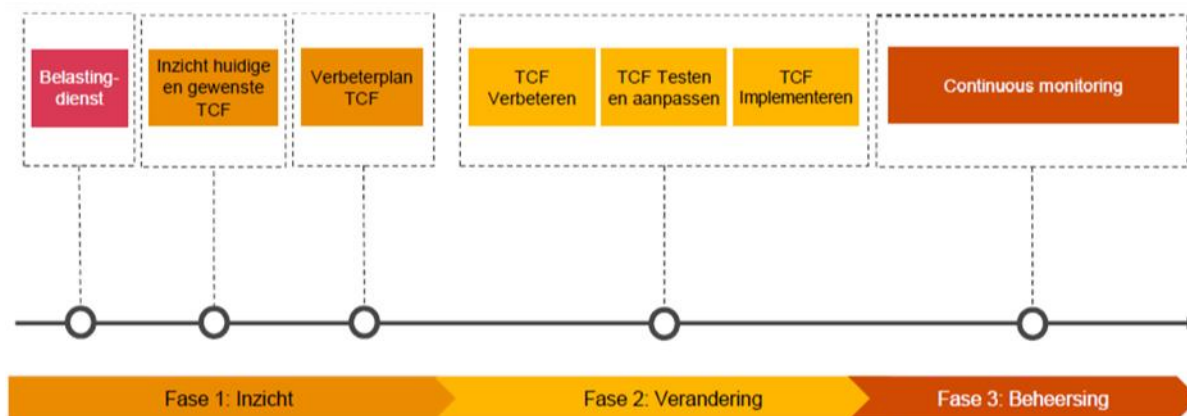
Bij het beoordelen of, in dit geval, de gemeente Deventer voldoet aan deze voorwaarden adviseert de Belastingdienst het toepassen van self-assessment en fiscale risicoanalyse (bepalen key-risks).

Doorontwikkeling Tax Control Framework (TCF) in 2022

De instrumenten self-assessment en risicoanalyse vormen onderdeel van het TCF. In het kader van 1-2-3 control behoort het TCF tot de derdelijns control. Dit is de 'formele' concerncontrol functie. Dit betekent dat fiscaal control en daarmee het TCF behoort tot de controllijnen van Financiën, Personeel en Organisatie, Juridische zaken en Inkoop.

Onderdelen in het proces op weg naar verlenging van het convenant horizontaal toezicht zijn het opstellen van een fiscaal statuut en het (her-)formuleren van het fiscaal beleid/strategie. Deze documenten zullen vanuit de fiscale functie worden geïnitieerd en opgesteld in overleg met de concerncontroller. Hiermee wordt een hybride aanpak vanuit de tweedelijns control (advies) als de derdelijns control bewerkstelligd.

Stappen die in deze gezamenlijke aanpak in het kader van TCF moeten worden gemaakt zijn;

In 2022 zal in samenwerking met een fiscaal dienstverlener worden gestart met fase 1 Inzicht. In overleg met de Belastingdienst zal vervolgens worden vastgesteld welke self-assessment onderdelen en welke key-risks (minimaal) noodzakelijk zijn voor het geactualiseerde TCF. In de fase Verandering zullen in 2022 vervolgens de (minimale) beheersmaatregelen worden geïmplementeerd en geborgd en worden er afspraken gemaakt over de laatste fase van testing en monitoring.

Het op deze wijze beoordelen, toetsen en periodiek afleggen van verantwoording over fiscale processen en risico's geeft een 'gezonde' druk op het fiscale beleid en compliance. Tegelijkertijd sluit het wat ons betreft goed aan bij de doorontwikkeling van de controlfunctie van de gemeente Deventer en vormt dit een gedegen basis voor verlenging van het individueel handavingsconvenant met de Belastingdienst.

3.2 Omzetbelasting (Btw) en Btw-compensatiefonds (Bcf)

Btw audit op systematische fouten

Een systematische fout heeft een systematische oorzaak en is niet te wijten aan toevallige effecten.

Systematische fouten zijn vaak te corrigeren.

De basis vormt de audit op de systematische fouten. Een belangrijke audit voor de gemeente Deventer is die op de btw labeling van de wbs-elementen/grootboekrekeningen.

Btw audit op niet-systematische fouten

Een niet systematische fout is een toevallige fout die wordt veroorzaakt door toevallige en oncontroleerbare factoren.

De niet-systematische fouten kunnen zoveel mogelijk worden opgespoord en beperkt door een Tax Control Framework (TCF) op te stellen, te implementeren en te controleren. Daarnaast moet het TCF er toe leiden, dat de gemeente haar belastingdruk uiteindelijk tot een minimum beperkt door de juiste fiscale route te kiezen.

Voor een goed werkend TCF is het noodzakelijk dat de gemeente Deventer haar fiscale processen inzichtelijk heeft en daar waar een significant risico (key risk) wordt gelopen een fiscale toets wordt uitgevoerd. Een proces waarbij een significant gevolg kan optreden bij een onjuiste fiscale beoordeling (key risk) is de administratieve verwerking van inkomende- en uitgaande geldstromen. Oftewel de fiscale beoordeling van de inkoop- en verkoopfacturen.

Thema aftrekbare btw, compensabele btw en niet geclaimde btw

In het fiscaal meerjaren auditplan wordt éénmaal in de vijf jaar een integraal onderzoek uitgevoerd naar de btw-labeling van alle financieel administratief onderkende activiteiten. Dit zijn bij de gemeente Deventer de zogenaamde wbs-elementen. Zo'n integrale steekproef is tijdrovend en vergt veel capaciteit.

Om toch zoveel mogelijk de niet-systematische fouten uit de administratie op te sporen, wordt een steekproef getrokken onder de inkomende- en uitgaande geldstromen.

Voor de uitgaande geldstromen (inkoopfacturen) wordt per getrokken post beoordeeld of de in aftrek gebrachte of gecompenseerde btw terecht is geweest. Voor de eventuele geconstateerde fouten wordt vervolgens bepaald welk bedrag aan btw ten onrechte als voorbelasting in aftrek is gebracht en/of is gecompenseerd. Vervolgens wordt de correctie doorgevoerd en eventueel gesuppleerd bij de Belastingdienst. De steekproefcontrole kan er in resulteren dat de btw labeling van een wbs-element moet worden herzien. Vervolgens wordt bepaald welke beheersmaatregelen moeten worden ingesteld om een mogelijke volgende fout te voorkomen.

Eenzelfde steekproef voeren we uit voor de inkomende geldstromen oftewel de verkoopfacturen. Voor elk getrokken post wordt beoordeeld of er terecht wel of geen btw in rekening is gebracht en of het juiste tarief is toegepast. De steekproefcontrole kan resulteren in een actie waarbij de facturering voor de activiteit moet worden herzien.

Tevens trekken wij ieder jaar een soortgelijke steekproef naar de niet geclaimde btw posten. De resultaten van deze steekproef kunnen leiden tot een teruggaaf van btw. Met de belastingdienst wordt vooraf overlegd hoe om te gaan met de uitkomst van een dergelijke steekproef. Veelal is de belastingdienst alleen bereid de resultaten van een dergelijke steekproef te verrekenen met de uitkomst van de steekproeven naar de aftrekbare en gecompenseerde btw.

Thema samenwerkingsverbanden

In 2014 heeft voor het laatst een audit plaatsgevonden op het gebied van de samenwerkingsverbanden. In 2022 wil de gemeente Deventer opnieuw de samenwerkingsverbanden als controlethema benoemen. De gemeente neemt deel in verschillende samenwerkingsverbanden Dit zijn niet alleen de formele samenwerkingsverbanden zoals Regio Stedendriehoek, Veiligheidsregio en samenwerking Deventer, Olst-Wijhe en Raalte (DOWR) maar ook informele samenwerkingsverbanden die veelal met de provincie, het waterschap en bijvoorbeeld partijen als Prorail en de woningbouwverenigingen worden aangegaan. Het is van essentieel belang dat het item fiscaliteit voldoende aandacht krijgt, zowel bij het aangaan van een samenwerkingsverband als gedurende de samenwerking zelf.

In 2022 gaan wij de relevante samenwerkingsverbanden inventariseren en de fiscale posities van het samenwerkingsverband, als ook van de gemeente ten opzichte van de samenwerking in beeld brengen. Of een samenwerking relevant is hangt af van het fiscaal risico dat met de samenwerking wordt gelopen. De kwantificering van de fiscale risico's van samenwerkingsverbanden zal onderdeel zijn van het onderzoek. Waar mogelijk gaan wij aanbevelingen doen om het effect van risico's te mitigeren dan wel kansen te benutten.

3.3 Loonheffingen

De gemeente Deventer kent verscheidene beheersingsmaatregelen met betrekking tot de loonadministratie. Er vindt jaarlijks een controle plaats op de parameters in het loonadministratiesysteem. Daarnaast vindt er periodiek een controle plaats op de loonstroken waarbij er op wordt toegezien dat de noodzakelijk benodigde (reken)gegevens correct zijn ingevoerd. Tevens controleert de gemeente Deventer jaarlijks op basis van steekproeven of er buiten de loonadministratie om betalingen aan personeelsleden hebben plaatsgevonden en worden de betalingen aan derden (niet zijnde ondernemers) beoordeeld en indien van toepassing gemeld aan de belastingdienst (IB47 opgave). Per 2022 zal de IB47 melding worden vervangen door de renseigneringsverplichting. Deze verplichting is ingesteld ter (juridische) verruiming van de uitvraagbevoegdheid om inzicht te verkrijgen van betalingen aan derden.

Naast deze periodieke controles worden, net als bij de omzetbelasting, jaarlijks enkele thema's geselecteerd waarnaar een audit wordt uitgevoerd. Hieronder volgt het thema voor 2022.

Thema wagenparkbeheer

Als de gemeente Deventer een bestel- of personenauto koopt of least dan heeft de gemeente te maken met verschillende belastingen:

- Omzetbelasting: De btw bij aankoop-, onderhouds- en/of leasekosten is vaak aftrekbaar. Als de auto door de medewerker ook voor privédoeleinden wordt gebruikt moet er een btw-correctie worden gemaakt;
- Loonheffing/Inkomstenbelasting: Wanneer een werknemer in een kalenderjaar met een lease-auto of auto in het bezit van de gemeente Deventer meer dan 500 kilometers voor privé doeleinden heeft gereden, moet loonheffing (bijtelling) worden toegepast;
- Motorrijtuigenbelasting en BPM: Gemeente hebben onder voorwaarden recht op een verlaagd tarief motorrijtuigenbelasting en vrijstelling BPM voor bestelauto's.

De gemeente Deventer heeft verschillende soorten auto's in gebruik voor verschillende activiteiten. Dit kunnen activiteiten zijn die worden uitgevoerd in de hoedanigheid als overheid (publiekrechtelijke instelling) en activiteiten in de hoedanigheid als ondernemer. Daarnaast kan een auto ter beschikking worden gesteld. In 2022 wordt een audit uitgevoerd naar het wagenpark van de gemeente Deventer en de fiscale maatregelen die gelden vanuit de verschillende belastingbronnen. Vervolgens wordt geïnterpreteerd welke beheersmaatregelen zijn getroffen en onderzocht (steekproefsgewijs) of de beheersmaatregelen voldoende worden nageleefd en eventueel moeten worden aangepast.

Van de uitkomst van het onderzoek wordt een rapport opgesteld.

3.4 Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Vpb) gewijzigd ten aanzien van de gemeenten. Vanaf die datum worden activiteiten van gemeenten, die kwalificeren als een onderneming voor de vennootschapsbelasting (Vpb), op gelijke wijze in de Vpb heffing betrokken als private ondernemingen. Deze nieuwe regels zijn ook van toepassing op de gemeente Deventer en de aan haar verbonden partijen.

De vraag die moest worden beantwoord is, voor welke activiteiten gemeente Deventer Vpb plichtig wordt met ingang van 1 januari 2016. De hoofdconclusies waren in 2016:

- Geen enkel product van de gemeente Deventer is te kwalificeren als onderneming in de zin van de Wet Vpb;
- Het overgrote deel van de verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen is vrijgesteld van vennootschapsbelastingplicht. Dit heeft als gevolg dat de impact van de invoering van de Wet Vpb voor de verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen niet zal leiden tot grote indirecte financiële gevolgen voor de gemeente Deventer.

Thema beoordeling activiteiten (integraal onderzoek)

Going concern kan de situatie ontstaan dat bestaande activiteiten, die tijdens het initiële onderzoek (2016) niet door de 'ondernemingspoort' kwamen, op zodanige wijze zijn gewijzigd of doorontwikkeld, dat de vraag zich voordoet of voor de activiteit of cluster van activiteiten een onderneming volgens de Wet Vpb is ontstaan. In 2022 zullen, op basis van een integraal onderzoek, alle huidige programma's, producten en taakvelden (de geclusterde directe overheidsactiviteiten) worden beoordeeld op de situatie of er een onderneming is ontstaan volgens de Wet Vpb. Hiervoor moet de uitvoering van activiteiten inzake een product/taakveld op zodanige wijze zijn gewijzigd of geïntroduceerd (nieuwe activiteiten), dat wordt voldaan aan de volgende drie ondernemingscriteria;

- Er is sprake van een organisatie van kapitaal en arbeid;
- Er is sprake van deelname aan het economisch verkeer; en
- Er is sprake van een winst oogmerk (winststreven).

Deze criteria gelden zoals aangegeven cumulatief.

4 Standaard verbijzonderde controles

De uitvoering van de rechtmatigheidswerkzaamheden vindt risicogericht plaats. Hiertoe wordt jaarlijks een risicoanalyse uitgevoerd die als basis dient voor de planning voor dat jaar. Aspecten die hierbij beoordeeld worden zijn:

- Omvang (in euro's) van het proces / de regeling;
- Complexiteit van de regelgeving;
- Bevindingen van voorgaand jaar;
- Wijzigingen in wet en regelgeving;
- Mate waarin IT-hulpmiddelen worden benut;
- Risico's in het proces;
- Getroffen interne beheersingsmaatregelen;
- Mutaties in procedures / betrokken medewerkers;
- Normenkader rechtmatigheid;
- Eventuele andere overwegingen (bijv. politieke focus).

De risicoanalyse is het vertrekpunt voor de uit te voeren verbijzonderde controlewerkzaamheden. Hiervoor is in 2021 een omvangrijk intern controle plan opgesteld in samenwerking met Deloitte Audit Advisory. De standaard verbijzonderde controlewerkzaamheden worden in 2022 uitgevoerd door de nieuw accountant BakerTilly i.c. Baker Tilly Business Advisory. Hierover zijn reeds nadere planning- en uitvoeringsafspraken gemaakt. Tevens zijn hierbij betrokken de aspecten het verder dynamiseren van de controle en de inzet van data-analyses.

De voor de jaarrekeningcontrole qua omvang en/of risico's meest relevante processen zijn:

- Inkoop (kosten / investeringen : inclusief aanbestedingen)
- Betalingsverkeer
- Salarissen
- Sociaal domein
- Uitkeringen sociale zaken (participatiewet en Wmo)
- Subsidieverstrekingen en subsidievaststellingen
- Grondexploitatie
- Memoriaalboekingen
- Belastingen
- Overige opbrengsten: verhuur- , parkeer- en vergunningenopbrengsten (omgevingsvergunning)
- Treasury

Andere elementaire controle items (meer vanuit de scope getrouwheid) bij de jaarrekening zijn de items financiële verslaggeving', voorzieningen en algemene uitkering.

Naast rechtmatigheidscontroles op bovengenoemde processen worden er ten behoeve van de kwartaalrapportages en de jaarrekeningcontrole ook diverse interne getrouwheidscontroles uitgevoerd.

Bijlage 1 - Planning 2022

Onderzoeken

Onderwerp	1e kw. 2022	2e kw. 2022	3e kw. 2022	4e kw. 2022	1e kw. 2023
213a onderzoek Verkeersveiligheid		X	X		
Follow-up Kwetsbare functies				X	
Onderzoek doorlooptijden		X			
Fraude risicoanalyse			X		
Follow-up betalingsproces BAD	X				
Follow-up Toezicht en Handhaving	X				
Follow-up Initiatiefase grote projecten		X			
Follow-up Juridische kaders				X	
Follow-up IT-audit			X		

Fiscale audits

Onderwerp	1 ^e kw. 2022	2 ^e kw. 2022	3 ^e kw. 2022	4 ^e kw. 2022	1 ^e kw. 2023
BTW en BCF					
Thema Controle aftrekbare/compensabele/niet geclaimde btw			X		
Thema Samenwerkingsverbanden	X				
Loonheffingen					
Thema Wagenparkbeheer		X			
Vennootschapsbelasting					
Thema Beoordelen activiteiten (integraal onderzoek)				X	

Standaard verbijzonderde controles

Er zullen nadere planningsafspraken gemaakt worden met Baker Tilly Business Advisory inzake de door hen uit te voeren standaard controles 2022 met betrekking tot de primaire processen.

Onderwerp	1e kw. 2022	2 ^e kw. 2022	3 ^e kw. 2022	4 ^e kw. 2022	1 ^e kw. 2023
Inkopen (kosten/investeringen: inclusief aanbestedingen)	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb
Betalingsverkeer	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb
Subsidieverstrekingen	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb
Subsidievaststellingen 2020	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb
Grondexploitatie	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb
Memoriaalboekingen en financiële verslaggeving	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb
Belastingen	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb
Overige opbrengsten: verhuur-, parkeer- en vergunningsopbrengsten	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb
Sociaal Domein	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb
Uitkeringen sociale zaken	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb
Voorzieningen	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb
Algemene uitkering	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb
Treasury	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb

Bijlage 2 - Overzicht jaarlijkse audits buiten Auditplan

IT-audit

Jaarlijks wordt een interimcontrole uitgevoerd waarin het functioneren van de administratieve organisatie, de interne beheersing, de geautomatiseerde gegevensverwerking en het financieel beheer onderzocht worden. Onderdeel van deze interim controle is een IT-audit. Vanaf 2022 wordt deze uitgevoerd door Accountantskantoor Baker Tilly

Het doel van deze werkzaamheden is om een actuele status van de beheersing omtrent de voor de jaarrekeningcontrole relevante systemen van de gemeente Deventer in kaart te brengen. De werkzaamheden van de accountant zien toe op het toetsen van de algemene IT beheersmaatregelen (IT General Controls) ten aanzien van de deelgebieden toegangsbeveiliging, wijzigingsbeheer en back up procedures voor de financiële systemen SAP, GWS Suite, Allegro en de besturingssystemen hiervan. De scope beperkt zich tot het vaststellen van opzet en bestaan van de beheersmaatregelen (en deels de werking). Hiermee kan de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking van de genoemde systemen worden vastgesteld.

Daarnaast richt men zich op de wijze waarop de gemeente zelf cyber risico's identificeert en welke maatregelen zijn getroffen voor de risico's die de accountant het meest relevant acht voor de jaarrekening

De accountant laat de bevindingen gepaard gaan met concrete aanbevelingen van maatregelen die proportioneel zijn, passen binnen de gemeentelijke ambities ten aanzien van bedrijfsvoering en bovendien voldoende economisch rationeel zijn gezien vanuit nut en noodzaak.

Indien concrete aanbevelingen niet passen binnen de gemeentelijke ambities, maar aannemelijk te maken is door de accountant dat de ambities niet toereikend zijn, of anderszins de gemeenten de aanbevelingen niet kunnen verwerken, dient de accountant dit ook aan te geven. De boardletter wordt jaarlijks aangeboden aan het college van B&W, hooguit drie (3) weken na afronding van de interimcontrole.

ISO 9001/2015 certificering teams DOWR-i en BAD

ISO 9001 is een internationaal erkende norm op het gebied van kwaliteitsmanagement en geeft richtlijnen waaraan een goed kwaliteitsmanagementsysteem moet voldoen. ISO-9001 helpt de organisatie om bedrijfsprocessen te beheersen en te verbeteren. Een ISO 9001-certificaat is drie jaar geldig. In deze drie jaar vinden er tussentijdse audits plaats om te controleren of de organisatie nog steeds voldoet aan de eisen van de ISO 9001-norm.

ISO 9001 is dus een wereldwijd erkende norm met eisen op het gebied van kwaliteitsmanagement en daardoor een maatstaf voor transparantie en betrouwbaarheid in de dienstverlening. Met ISO 9001 kwaliteitsmanagement is continue verbetering van kwaliteit geborgd zodat steeds beter aan de behoeften van de klanten kan worden voldaan.

Wet Politiegegevens voor BOA's

Dit raakt een breed scala aan taakvelden van de gemeente zoals openbare ruimte, milieu, welzijn en infrastructuur, onderwijs, werk/inkomen/zorg, openbaar vervoer en generieke opsporing en raakte daarmee de leerplicht ambtenaar, sociaal rechercheur, opsporingsambtenaren (handhaving en toezicht, milieu, et cetera).

De Wpg-audit is een audit op de verwerkingsprocessen en -systemen bij onder andere een gemeente waarin strafrechtelijke gegevens worden verwerkt.

Deze wet is in 2019 ingegaan. De Wpg schrijft voor dat: "Twee jaren na inwerkingtreding van de wet, en vervolgens eenmaal in de vier jaren, laat de verwerkingsverantwoordelijke de uitvoering van de bij of krachten

de wet gegeven regels middels een privacy-audit controleren, op bij ministeriele regeling te bepalen wijze” (Besluit politiegegevens (Bpg), artikel 6:5 lid 1).

Hieruit volgt dat de verwerkings-verantwoordelijke (doorgaans de werkgever van de boa) in principe in het kalenderjaar 2021 een externe privacy-audit Wpg dient uit te (laten) voeren.

Tevens staat in artikel 3 van de Regeling periodieke audits politiegegevens dat de verwerking-verantwoordelijke zorg dient te dragen dat tenminste jaarlijks een interne audit plaatsvindt.

De werkgevers van boa's zouden in 2021 voor het eerst een externe Wpg-audit moeten laten uitvoeren. En het auditrapport naar de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) sturen.

Maar de AP geeft organisaties hiervoor 1 jaar uitstel. Organisaties hebben nu tot en met 31 december 2022 de tijd.

De planning binnen de gemeente Deventer is als volgt:

1. Intern: in de maanden november-december 2021 een pre-audit.
2. Externe audit en rapportage in de 1^e helft van 2022; deze heeft betrekking op 2021!
3. In de 2^e helft 2022 de interne audit 2022.

Uitvoering ENSIA IT-Audit 2022

De gemeente verantwoordt zich over informatiebeveiliging middels de ENSIA-systematiek. ENSIA staat voor Eenduidige Normatiek Single Information Audit en betekent eenmalige informatieverstrekking en eenmalige IT-audit. ENSIA streeft naar een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid. De focus ligt hierbij op de horizontale verantwoording: binnen de gemeente, met een belangrijke rol voor de gemeenteraad. ENSIA is een initiatief van de VNG en de ministeries van BZK, I&W en SZW.

ENSIA helpt gemeenten in één keer verantwoording af te leggen over informatieveiligheid, gebaseerd op de BIO. Met ENSIA sluit de verantwoording over informatieveiligheid aan op de P&C-cyclus van de gemeente. Hierdoor heeft het gemeentebestuur meer overzicht over de informatieveiligheid van hun gemeente en kan het beter sturen en verantwoording afleggen aan de gemeenteraad.

ENSIA structureert ook de verticale verantwoording richting de rijksoverheid, over de Basisregistratie Personen (BRP), Reisdocumenten, Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO) de Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWI) en de waardering onroerende zaken (WOZ). De verantwoording over de informatiebeveiliging komt in het jaarverslag tot uitdrukking in de Collegeverklaring Informatiebeveiliging. Met deze verklaring geeft het college aan in hoeverre de gemeente voldoet aan de afspraken die gemaakt zijn voor de ENSIA-verantwoording Informatiebeveiliging en welke verbetermaatregelen men treft. Met een college-verklaring aan de raad laat de gemeente zien dat zij informatiebeveiliging serieus neemt en het een onderdeel laat zijn van de ambities om informatie van haar inwoners adequaat te beschermen.

Jaarlijks (februari/maart) wordt door de ENSIA-coördinator een auditplan opgesteld en door de CISO vastgesteld. Dit auditplan beschrijft het auditproces en voor welke processen en informatiesystemen een audit uitgevoerd wordt. Deze kunnen door interne of externe auditors, of (in geval van technische audits) geautomatiseerd worden uitgevoerd. Audits en kwetsbaarheidsanalyses dienen een objectief oordeel te geven. In de rapportages worden ook de mogelijkheden tot verbetering uitgewerkt.

De betreffende stukken moeten voor 1 mei 2022 aangeleverd worden bij Logius en de VNG via de ENSIA Tool.

Kwaliteitsaudit Bewindvoering door team BAD

Deze kwaliteitsaudit dient te worden uitgevoerd door een accountant volgens het Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen.

Op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en het *Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren* moet jaarlijks een aantal documenten aan de kantonrechter worden overgelegd door team BAD:

- De checklist handhaving met bijbehorende stukken;
- Het verslag van de accountant met diens bevindingen over de wijze waarop aan de kwaliteitseisen en verplichtingen wordt voldaan (rapport van bevindingen), met een vermelding van de noodzakelijke verbeteringen (separaat uitgebrachte adviesbrief).

Deze documenten moeten worden ingeleverd bij de kantonrechter. De algemene inleverperiode loopt van 1 april tot 1 oktober 2022 met betrekking tot het verantwoordingsjaar 2021.